

Inleiding

[971]

C. G. BAKKER-HÄNISCH TEN CATE en P. G. DE VRIES

Van 6-18 juni 1966 vond te Madrid het tot nu toe grootste internationale evenement op het gebied van de bosbouw plaats: het 6e Wereldbosbouwcongres.

Meer dan 2000 gedelegeerden, uiteraard voor het merendeel beroepsbosbouwkundigen, maar waaronder ook zakenlieden, industriëlen, bankiers, beheerders en politici werden aangetroffen, afkomstig uit 93 landen, en bijna 800 andere belangstellenden verzamelden zich in het als Congrescentrum dienende gebouw van de „Delegación Nacional de Sindicatos” nabij het Prado-museum, om zich te bezinnen op de overweldigende problematiek, opgeworpen door het Congresmotto:

„De Rol van de Bosbouw in de veranderende Wereldeconomie”.

De delegatie van het Verenigd Koninkrijk, bestaande uit vertegenwoordigers van Nederland en Suriname, was als volgt samengesteld:

Z.Ex. J. Rens, minister van Opbouw van Suriname, delegatiehoofd en mede-vicepresident van het Congres.

Ir A. Stoffels, directeur van het Staatsbosbeheer, wnd delegatiehoofd en president van Technische Commissie VIII.

Mevr. ir C. G. Bakker-Hänisch ten Cate, Staatsbosbeheer, secretaresse.

Dr J. H. A. Boerboom, wetenschappelijk hoofdmedewerker, Landbouwhogeschool, Wageningen.

Ir D. A. Boon, Opleidingscentrum Luchtfotointerpretatie ITC, Delft.

Ir F. C. Bubberman, wnd hoofd van 's Lands Bosbeheer, Suriname.

Ir J. A. Lasschuit, wetenschappelijk hoofdmedewerker, Landbouwhogeschool, Wageningen.

Ir W. J. J. Snijders, directeur van Opbouw, Suriname.

Ir A. T. Vink, houtvester bij 's Lands Bosbeheer, Suriname.

Ir P. G. de Vries, wetenschappelijk hoofdmedewerker, Landbouwhogeschool, Wageningen.

Ir J. T. Wassink, hoofd van de Afdeling Houtonderzoek van het Kon. Instituut voor de Tropen, Amsterdam.

De Kon. Nederlandsche Heidemaatschappij werd vertegenwoordigd door ir G. Memelink, hoofdinspecteur en ir J. Sipkens, houtvester, en de Stichting Industrie-Hout door ir. H. A. van der Meiden, directeur.

Op particulier initiatief werd voorts nog deelgenomen door prof. dr J. H. Becking (oud-hoogleraar aan de Landbouwhogeschool), ir D. Heinsdijk (vm. F.A.O. bosbouw-expert, Brazilië), G. A. L. M. Lhoëst (directeur van de Kon. Ned. Papierfabriek, Maas-tricht), T. C. Kiesewetter (regionaal directeur Omark Int. Ltd., Amsterdam), drs V. Timmermans (Rentmeester te Waalwijk), en door drie Wageningse bosbouwstudenten: W. Z. van der Meer, E. Troeleman en F. N. Zwart.

Als vertegenwoordigers van andere landen bleken tenslotte de volgende landgenoten aanwezig te zijn: ir E. J. van Alphen de Veer (Tunis), ir F. J. van Dillewijn (FAO, Brazilië), ir P. Grijpma en ir E. J. Schreuder (Turrialba, Costa Rica).

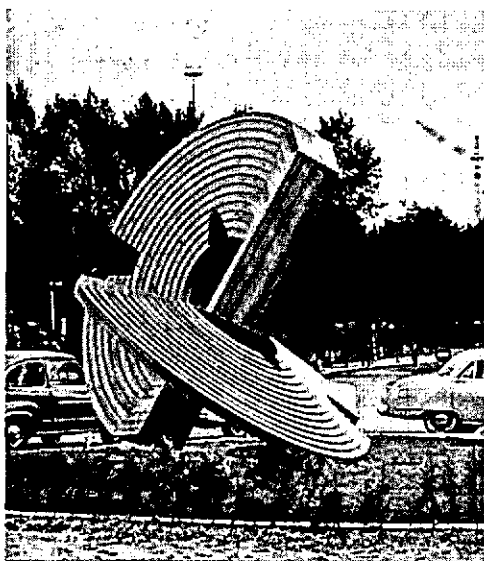
Mét zijn motto had het Congres de taak op zich genomen te onderzoeken, hoe de bosbouw in ruime zin zich zal moeten aanpassen aan de alom, zowel binnen zijn traditionele domein als daarbuiten plaatsvindende sociale en economische structuurveranderingen, opdat hij in de toekomst aan de met deze ontwikkeling samenhangende problemen het hoofd zal kunnen bieden en zijn veelzijdige functie tot geestelijk en materieel welzijn der mensheid zal kunnen blijven vervullen.

Deze taak was ruimer dan die van welk voorgaand *) Wereldbosbouwcongres dan ook en dermate gecompliceerd, dat het niet reëel zou zijn van dit Congres een antwoord op alle specifieke problemen te verwachten; wel echter konden in grote trekken de lijnen worden aangegeven waarlangs het bosbouwbeleid op nationaal en wereldniveau zich naar alle waarschijnlijkheid in de naaste toekomst zal dienen te ontwikkelen. Deze richtlijnen impliceren voor de bosbouw zowel veranderingen in aard als in schaal.

De gehele bosbouw op wereldniveau, in zijn rijke schakering van soms weinig verwante onderdelen, had dus de aandacht van het Congres. Teneinde zich in deze veelvuldigheid niet te verliezen en om specialistische kennis optimaal te kunnen benutten, was een vergaande specialistische systematisering der congreszittingen noodzakelijk. Deze zittingen waren allereerst ingedeeld in *Plenaire zittingen* en in *Zittingen van Technische Commissies*.

Elke zitting had een president, die tevens voorzitter was van een forum van een tiental experts. De forumleden lichtten de specifieke problemen toe waaraan een zitting was gewijd en discussieerden daarover onderling. Daarna kregen de gedelegeerden uit de zaal desgewenst gelegenheid hun standpunt kenbaar te maken, te wijzen op speciale problemen, of resoluties voor te stellen.

*) Rome 1926; Boedapest 1936; Helsinki 1949; Dehra Dun 1954; Seattle 1960.

Houten symbool van het 6e Wereld Bosbouw Congres op het tentoonstellingsterrein, Madrid.

foto W. Z. van der Meer

De basisdocumentatie van elke zitting werd gevormd door een aantal te voren op uitnodiging geschreven *Algemene Verhandelingen*, en vrijwillig ingediende *Speciale Verhandelingen*, die kort voor elke zitting door de deelnemers verzameld konden worden in het documentatiecentrum. In totaal werden 151 algemene en 375 speciale verhandelingen ingediend (de volledige collectie weegt ongeveer 30 kg!). Veel tijd om deze door te lezen was de deelnemers dus niet gegund.

Nederland leverde de volgende bijdragen tot de Verhandelingen van het Congres:

R. J. Benthem, „The contribution of forestry to urbanization policies; green belts and landscape planning”. (6 CFM/G/CT. VIII/12).

J. H. A. Boerboom, „Some remarks on the natural regeneration of tropical rain forest, with special reference to a method newly applied in Surinam” (6 CFM/E/CT. VI/7).

D. Heinsdijk en C. P. van Goor, „Go South” (6 CFM/E/CT. VI/9).

P. J. D. Versteegh, „Pinus caribaea plantations in Surinam (6 CFM/E/CT. I/61).

P. G. de Vries, „Some remarks on stem form and stem volume of young Caribbean Pine in Surinam” (6 CFM/E/CT. I/67).

De *Plenaire zittingen* waren bedoeld om discussies betreffende bosbouw-politiek op nationaal en internationaal niveau mogelijk te maken. De vier plenaire zittingen, die elk een gehele dag duurden, betroffen de volgende onderwerpen:

P I (7 juni) De tendens van houtproductie en houtverbruik (blz. 108).

P II (11 juni) Planning van een zo volledig mogelijk gebruik van bos en boom (blz. 121).

P III (14 juni) Instellingen en organisaties voor de ontwikkeling van de bosbouw (blz. 126).

P IV (16 juni) De financiering van bosbouw en houtindustrie (blz. 132).

De 10 *Technische Commissies* dienden als forum voor technische discussies betreffende het beleid van nationale bosdiensten. In een tevoren beschikbaar gestelde „Secretariat Note” werd een synthese van de ingediende algemene, en van de belangrijkste speciale verhandelingen gegeven, zodat „de zaal” direct in discussie met het forum kon treden. De zitting van elke Technische Commissie duurde een dag, doch op deze dag waren steeds 2 Technische Commissies geprojecteerd, zodat men een keuze moest maken. De onderwerpen waren de volgende:

T I (8 juni) Bebossingstechnieken en boomveredeling (blz. 140).

T II Bosbescherming (blz. 143).

T III (10 juni) Houtteelt en methoden van bosbeheer (blz. 146).

- T IV Houtoogst, uitsleep en transport (blz. 148).
 T V (13 juni) De factor mens in de bosbouw (blz. 150).
 T VI Specifieke problemen van de bosbouw in de tropen (blz. 151).
 T VII (15 juni) De houtverwerkende industrie (blz. 153).
 T VIII Nationale parken, bosrecreatie, flora en fauna (blz. 156).
 T IX (17 juni) Bosinvloeden (blz. 158).
 T X Boshuishoudkunde en bosstatistiek (blz. 162).

De voornaamste punten die bij de plenaire en technische zittingen naar voren kwamen, zullen verderop in dit verslag volgens deze indeling worden weergegeven.

Zowel voor als na het Congres kon worden deelgenomen aan meerdaagse *excursies* naar diverse bebossingsprojecten in Spanje, Portugal, Frankrijk en Marokko. In verhouding tot het grote aantal deelnemers aan het Congres was de belangstelling voor deze interessante *excursies* relatief gering, hetgeen het voordeel had dat men in nauw contact kon komen met buitenlandse collega's; in de drukte van het Congres zelf was dat nagenoeg onmogelijk.

Tijdens de twee vrije dagen werden korte toeristische *excursies* in de omgeving van Madrid georganiseerd.

Nu en dan bestond gelegenheid tot een collectief bezoek aan verscheidene bosbouwinstellingen in Madrid, zoals de Bosziektkundige Dienst, het Bosbouwproefstation en de Bosbouw hogeschool. In laatstgenoemde werden 's avonds soms lezingen gehouden, o.a. door de geestelijke vader van de relascoopmethode, dr W. Bitterlich, die zijn nieuwste uitvinding, het „Biegelijnen Ausgleichs Instrument” (een mechanisch lijnvereffeningsapparaat) demonstreerde.

Gedenksteen nabij Santander, prov. Vizcaya.
 foto J. A. Lasschuit

Op het terrein van de „Feria Internacional del Campo”, even buiten Madrid, was van 4 tot 19 juni een *Wereldtentoonstelling over Bosbouw, Meubels, Zoetwatervisserij en Jacht* georganiseerd. Men trof er stands van houtbewerkingsmachines uit de belangrijkste landen, meubels en ameublementen, houtprodukten, meetinstrumenten, bosbouwboeken, schietwapens en vistuig. In de open lucht werden demonstraties met bosbouwmachines gegeven.

Voorts waren er aquaria met de belangrijkste zoetwater-teeltvissoorten, jachtwild-diorama's en een tentoonstelling van Spaanse record jachttrofeeën, waaronder enorme beren, wolven, steenbokken en herten. Interessant was een zeer grote maquette van een viskwekerij, en ook de verzameling levende jachtvalken trok veel belangstelling. Zeer smaakvol was tenslotte de expositie „De Jacht in de Kunst”.

Ofschoon deze tentoonstelling, die zich in een zeer grote belangstelling verheugde, geen sensationele nieuwe ontwikkelingen te zien gaf, was zij een bezoek meer dan waard.

Tijdens de congres-uren werd in een bioscoop op het tentoonstellingsterrein, alsmede in een theater in de stad, het *Bosbouwfilmfestival* gehouden. Van de 91 inzendingen waren bij een voorselectie, onder auspiciën van de F.A.O. („Food and Agricultural Organization”) te Rome, 30 films, afkomstig uit 23 landen, voor vertoning uitgezocht. De Nederlandse inzendingen, bestaande uit de door het Ministerie van Landbouw in samenwerking met het Staatsbosbeheer vervaardigde films „Erf en Landschap” en „Het vellen van bomen”, alsmede de in opdracht van het bosbouwproefstation „De Dorschkamp” vervaardigde korte documentaire „Het plukken van douglas-kegels”, waren daar helaas niet bij.

De vertoonde films bestreken de gehele bosbouw; naast technische onderwerpen (bosaanleg, bosverzorging, houtoogst, -transport en -verwerking, erosiebestrijding) waren er natuurfilms als „Het hert in de Karpaten” (Roemenië), „Het bos in bloei” (Tsjecho-Slowakije) en „Call of the Khedda” (India) waarop het vangen van wilde olifanten was te zien.

Tal van internationale bosbouworganisaties namen de gelegenheid van het 6e W.B.C. waar om, meestal tijdens de congres-uren, een extra-bijeenkomst te beleggen, zulks ten nadele van de belangstelling voor de congreszittingen zelf. Zo werd er o.a. vergaderd door verschillende secties van de „International Union of Forestry Research Organizations” (I.U.F.R.O.), de „International Union of Forestry Societies”, het „F.A.O. Advisory Committee on Forestry Education”, het „Multilingual Forest Terminology Project”, het „Executive Committee of the International Poplar Commission”, het „F.A.O. Committee on Forest Development in the Tropics” en het „Latin American Committee for National Parks” (C.L.A.P.N.), om slechts enkele voorbeelden te noemen. Voorts was er een „Eucalyptus Dag” en vonden talrijke bijeenkomsten van de nationale delegaties plaats.

Bij dit alles was ook de ontspanning niet vergeten. Op 11 juni werd de deelnemers een „Fiesta campera” op het particuliere landgoed „El Jaral de la Mira” nabij El Escorial aangeboden. Tegen een wijde achtergrond van ruige sierras trad een voortreffelijke flamenco-dansgroep op, die aller (soms

bijna letterlijke) bijval oogstte. In de kleine „plaza de toros” werd een gevechtje met jonge stieren geleverd. Aan een uitgebreid, vrijwel onuitputtelijk Spaans buffet kon men tenslotte de inwendige mens versterken of verzwakken, al naar gelang vaste of vloeibare stoffen de overhand in de keuze hadden. Ongetwijfeld zullen de bij dit landfeest ondervonden Spaanse vrolijkheid en gulheid lang in veler herinnering blijven.

Zijne Ex. de Minister van Opbouw van Suriname en echtgenote ontvingen de Nederlandse deelnemers op allerhartelijkste wijze ten huize van de Nederlandse Landbouwwattaché, drs M. van Wijk. Ook de receptie door Zijne Excellentie de Ambassadeur der Nederlanden te Madrid, mr C. W. A. Baron van Haersolte en diens echtgenote werd op hoge prijs gesteld. Drs Van Wijk komt onze dank toe voor het verzorgen van de verzending der omvangrijke documenten-verzameling.

Het zal duidelijk zijn, dat het zesde Wereldbosbouwcongres jaren van intensieve voorbereiding heeft geëist, waarbij de Spaanse regeringsdiensten, geassisteerd door de technische staf van de F.A.O., menselijkerwijs alles hebben gedaan om dit evenement soepel te laten verlopen. Wanneer men denkt aan de accommodatie- en transportproblemen tijdens het begin van het hoogseizoen in een stad van 2½ miljoen inwoners, waar in dezelfde tijd de Europese Unie van Meubelindustrieën en de Europese Kurkfederatie vergaderden, aan de honderdduizenden benodigde documenten, aan de verzorging van het dagblad, aan de talloze technische voorzieningen enz., dan krijgt

Ceremoniële boomplanting op 18-6-1966. Rechts Ir A. Stoffels, Nederland, en links Ir F. C. Bubberman, Suriname.

foto's J. A. Lasschuit

men respect voor het enorme werk dat werd verzet en vallen de ondervonden „schoonheidsfoutjes” geheel in het niet.

Nergens ondergaat men de wonderlijke gewaarwording van de taalbarrières sterker dan op een dergelijk groot internationaal congres. Tijdens de zittingen werd simultane vertolking in de drie officiële talen (Engels, Frans en Spaans) via draadloze transistorkoptelefoons gegeven. De onderwerpen van sommige sprekers waren echter zeer gecompliceerd, zodat de onder hoogspanning werkende tolken van vermoeidheid soms in de te vertalen taal overgingen, tijdelijk zwegen, dan wel bleven vertalen met tussenvoegsels als „there's that word again”. De luisteraar restte bij dergelijke gelegenheden niets anders dan zich erin te verheugen, dat het hier geen conferentie tot oplossing van een gevaarlijk internationaal geschil betrof...

Op 18 juni werd het Congres besloten met de onthulling van een gedenksteen en een ceremoniële boomplanting: een vertegenwoordiger van elk land plantte een jonge parasolden (*Pinus pinea*) in de tuin van de Bosbouwhogeschool in de „Cité Universitaire”. Des avonds vormde een luisterrijk banket in de Retiro-tuinen de finale.